

Vergaderjaar 2008–2009

23 490

Ontwerpbesluiten Unie-Verdrag

Nr. 534

¹ Samenstelling:

Leden: Van de Camp (CDA), De Wit (SP), Van der Staaij (SGP), Kamp (VVD), Arib (PvdA), ondervoorzitter, De Pater-van der Meer (CDA), voorzitter, Çörüz (CDA), Joldersma (CDA), Gerkens (SP), Van Velzen (SP), Van Vroonhoven-Kok (CDA), Azough (GroenLinks), Timmer (PvdA), Griffith (VVD), Teeven (VVD), Verdonk (Verdonk), De Roon (PVV), Pechtold (D66), Heerts (PvdA), Thieme (PvdD), Kuiken (PvdA), Leijten (SP), Bouwmeester (PvdA), Van Toorenburg (CDA) en Anker (ChristenUnie).
Plv. leden: Sterk (CDA), Langkamp (SP), Van der Vlies (SGP), Weekers (VVD), Smeets (PvdA), Aasted-Madsen-van Stiphout (CDA), Jager (CDA), Jonker (CDA), Roemer (SP), Jan de Vries (CDA), Halsema (GroenLinks), Dijsselbloem (PvdA), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD), Van Miltenburg (VVD), Zijlstra (VVD), Fritsma (PVV), Koşer Kaya (D66), Gill'ard (PvdA), Ouwehand (PvdD), Spekman (PvdA), Bouchibti (PvdA), Van Haersma Buma (CDA) en Slob (ChristenUnie).

² Samenstelling:

Leden: Van Beek (VVD), Halsema (GroenLinks), Van der Staaij (SGP), De Pater-van der Meer (CDA), Van Bochove (CDA), Hessels (CDA), Gerkens (SP), Sterk (CDA), Leerdam (PvdA), voorzitter, De Krom (VVD), ondervoorzitter, Griffith (VVD), Boelhouwer (PvdA), Irrgang (SP), Kalma (PvdA), Schinkelshoek (CDA), Van der Burg (VVD), Brinkman (PVV), Pechtold (D66), Van Raak (SP), Thieme (PvdD), Kuiken (PvdA), Leijten (SP), Heijnen (PvdA), Bilder (CDA) en Anker (ChristenUnie).
Plv. leden: Teeven (VVD), Azough (GroenLinks), Van der Vlies (SGP), Van de Camp (CDA), Smilde (CDA), Knops (CDA), Polderman (SP), Spiess (CDA), Wolbert (PvdA), Aptroot (VVD), Zijlstra (VVD), Vermeij (PvdA), Van Gerven (SP), Heerts (PvdA), Çörüz (CDA), Remkes (VVD), De Roon (PVV), Van der Ham (D66), Van Bommel (SP), Ouwehand (PvdD), Timmer (PvdA), De Wit (SP), Kraneveldt-van der Veen (PvdA), Van Haersma Buma (CDA) en Cramer (ChristenUnie).

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 1 december 2008

De vaste commissie voor Justitie¹ en de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties² hebben op 22 oktober 2008 overleg gevoerd met minister Hirsch Ballin van Justitie en minister Ter Horst van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over:

- **de geannoteerde agenda JBZ-raad van 24 oktober 2008 te Luxemburg (23 490, nr. 522);**
- **de aanvullende geannoteerde agenda JBZ-raad van 24 oktober 2008 (23 490, nr. 525);**
- **het verslag van de JBZ-raad van 25 september 2008 (23 490, nr. 524);**
- **de richtlijn inzake de beschermingstermijn van het auteursrecht d.d. 23 september 2008 (22 112, nr. 705).**

Van dit overleg brengen de commissies bijgaand geredigeerd woordelijk verslag uit.

Voorzitter: Kuiken**Griffier: Nava****Vragen en opmerkingen uit de commissies**

De **voorzitter**: Wij bespreken heden de JBZ-raad van 23 en 24 oktober aanstaande met de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken. De staatssecretaris van Justitie is verhinderd. Opdat wij de ruimte hebben voor een goede discussie, geef ik de leden van de commissie vijf minuten spreektijd elk. Ik geef het woord als eerste aan mevrouw Jonker van de CDA-fractie.

Mevrouw **Jonker** (CDA): Voorzitter. Ik constateer dat de staatssecretaris er niet bij is. Toch wil ik beginnen met een aantal vragen aan haar. Ik veronderstel dat de minister daar ook op in zal kunnen gaan. Het gaat om vragen naar aanleiding van het verslag waarin er wordt teruggekoppeld wat de staatssecretaris namens Nederland heeft ingebracht op een aantal onderdelen van het migratiebeleid. Ik zou het interessant vinden om te vernemen hoe hierop vanuit de diverse lidstaten is gereageerd. Het gaat mij om drie punten. Het eerste punt is de opmerking die de staatssecretaris maakte dat nu niet goed kan worden opgetreden tegen burgers die

veelvuldig criminele activiteiten ontplooiën. In Nederland gebeurt dat ondanks dat feit dus wel. Onze vraag is of dat ook in andere landen gebeurt. Hoe staan de andere landen hier tegenover? Het tweede punt is het uitblijven van resultaten op de terug- en overnameovereenkomsten. Naar aanleiding van de Metok-zaak heeft de staatssecretaris opgemerkt dat zij zich zorgen maakt over misbruik en fraude – ik noem schijnhuwelijken – en pleitte zij voor een mechanisme om de ontduiking van regels tegen te gaan en voor een Europees systeem voor het uitwisselen van gegevens. Ook hierbij is het dus weer de vraag hoe de andere lidstaten daarop hebben gereageerd.

Dan kom ik op de geannoteerde agenda. Ten aanzien van het Jaarverslag Europese Politie Academie staat als laatste opmerking in de agenda dat net als in 2006 relatief veel aandacht besteed wordt aan administratieve en organisatorische werkzaamheden. Mag uit deze zinsnede begrepen worden dat het niet loopt zoals het moet lopen? Wij zijn altijd zeer cynisch geweest en ik kan niet zeggen dat wij bijna gelijk krijgen, want dat vind ik altijd een zure constatering, maar wij zeiden altijd: laat het een netwerk, dan is het wellicht wat informeler, maar ook minder administratief en minder bureaucratisch. Functioneert het of functioneert het niet? Dat willen wij graag weten.

Agendapunt B1 is de oprichting van een nationaal platform en een Europees platform voor het signaleren van inbreuken op internet. Dit lijkt de CDA-fractie een zeer goede zaak en wij hopen dat het kabinet dit ook van harte ondersteunt, want wij geven daarmee ook inhoud aan de Cyber-crime Convention van de Raad van Europa. Twijfel ontstaat waar de minister schrijft dat na de evaluatie van een nu al operationeel meldpunt bij de KLPD besloten gaat worden of en op welke wijze daar een vervolg aan gegeven wordt. Graag willen wij daar een toelichting op. Het laat namelijk wat ruimte in de vraag of Nederland nu wel of niet voorstander is van een dergelijk meldpunt. Wij zijn het overigens wel geheel met de minister eens dat een meldpunt niet louter een meldpunt mag zijn, maar dat er vervolgens ook praktisch gevolg gegeven moet worden aan wat er gemeld wordt.

Over Passenger Name Records (PNR) is eerder al veel gezegd. Het CDA is toegewijd aan veiligheid en ziet de voordelen die een dergelijk systeem kan hebben. Wel verlangen wij strenge voorwaarden voor opslag en gebruik van de PNR-data in de betrokken landen, gelijke behandeling voor EU-burgers en evenredigheid tussen de bij de overeenkomst betrokken landen. Kan de minister nog eens aangeven of en waarom hij veronderstelt dat hieraan daadwerkelijk wordt voldaan met de nieuwe regeling? Wat moet er eventueel nog gebeuren om dit te garanderen?

De heer **Pechtold** (D66): U had het zojuist over duidelijke voordelen. Kunt u mij die noemen?

Mevrouw **Jonker** (CDA): Ik heb zojuist vragen aan de minister gesteld, omdat ik graag uit zijn mond wil horen waar het systeem op dit moment aan moet voldoen en of het dat ook doet.

De heer **Pechtold** (D66): Nee, u zei: de CDA-fractie ziet de voordelen. Ik zou graag van u willen horen, welke dat zijn.

Mevrouw **Jonker** (CDA): Als u die bedoelt, dan gaat het om veiligheid en zicht hebben op wie er Europa binnenkomt en wie er ook uitgaat.

De heer **Pechtold** (D66): Dat hebben wij nu toch ook al? U zegt zo makkelijk: de CDA-fractie ziet de voordelen. Vervolgens noemt u het begrip veiligheid, wat een containerbegrip is, en u zegt dat wij zien wie Europa in- en uitgaat. Wij zien nu toch ook wie onze lidstaten in- en uitgaan?

Mevrouw **Jonker** (CDA): Daarnaast speelt natuurlijk altijd de afweging of wij voldoende informatie hebben of niet. Wij kunnen redetwisten over de vraag of wij die wel of niet hebben. Wij denken dat PNR nadrukkelijk een extra bijdrage levert op het gebied van veiligheid in Europa.

De **voorzitter**: De heer Pechtold voor de laatste keer hierover.

De heer **Pechtold** (D66): Kunt u mij dan zeggen welke gegevens u op dit moment nog mist, die u dadelijk wel krijgt?

Mevrouw **Jonker** (CDA): Nee, dat kan ik op dit moment niet.

De heer **Pechtold** (D66): Mevrouw Jonker – als ik dit nog even mag zeggen, heel kort – zegt u dan niet gewoon veel te makkelijk: ach, het is weer iets nieuws in het systeem en daarom zijn wij voor? U kunt hier behalve het begrip veiligheid niets noemen wat PNR bijdraagt aan de verdere bevordering van veiligheid. Ik vind het schrijnend dat het CDA zo makkelijk achter iets aanloopt, zonder hier te kunnen vertellen wat het eigenlijk steunt.

Mevrouw **Jonker** (CDA): Dat bestrijd ik. Op dit moment kan ik u die niet noemen. In het verleden heb ik het voorstel wel nadrukkelijk uitgewerkt. Op dat moment heb ik mijn mening hierover gevormd. Daarna is het meermaals aan de orde geweest, ook op nationaal gebied. Ook onze woordvoerder nationaal terrorisme heeft hierover gesproken in de Kamer en daarbij ingebracht wat er volgens het CDA nog zou moeten verbeteren. Ik denk niet dat u die conclusie zo makkelijk kunt trekken.

De heer **Teeven** (VVD): Is de CDA-fractie van mening – wat ook wordt bediscussieerd in Europees verband – dat het PNR-systeem ook van toepassing zou moeten zijn op vluchten binnen de EU?

Mevrouw **Jonker** (CDA): Dat was een vraag die ik nog had willen stellen, als u mij zou laten uitpraten over dit onderwerp. Wij vinden het heel raar dat wij deze overeenkomsten wel blijken te kunnen sluiten met landen van buiten de EU, maar dat de handen niet op elkaar te krijgen zijn voor vluchten binnen de EU. Dat vinden wij heel erg vreemd. Wij horen daar dan ook graag de argumenten voor van de minister.

De heer **Teeven** (VVD): Dat u het vreemd vindt, dat constateer ik, maar vindt de CDA-fractie dat het PNR-systeem van toepassing zou moeten zijn op vluchten binnen de EU?

Mevrouw **Jonker** (CDA): Ja, in eerste instantie wel. Voorzitter. Het PNR-systeem is zeker niet volledig. Een ander manco is dat de regeling alleen maar betrekking zou hebben op luchtvaartmaatschappijen die lijnvluchten uitvoeren. Dan blijven nog heel veel mogelijkheden over zoals chartervluchten en transporten via de boot. Met andere woorden: er zijn onttrekkingsmogelijkheden. Graag horen wij de reactie van de minister hierop. Daar wil ik het bij laten wat dit punt betreft. Ik heb respect voor de voortvarendheid waarmee ECRIS, het Europees Strafrechtregisterinformatiesysteem, is bedacht en nu lijkt te kunnen worden geoperationaliseerd. Ook bij dit onderwerp heb ik mij gericht op de vraag hoe het in de praktijk werkt en wat het feitelijk oplevert zoals het nu wordt uitgewerkt. Daarover komen bij mij een aantal vragen boven. Cruciaal is natuurlijk dat het systeem «als vanzelfsprekend» gevuld wordt. Dat lijkt heel logisch, maar wie doet dat en hoe zorgen wij ervoor dat dit ook «als vanzelf» gebeurt? Ervan uitgaande dat het gevuld is: is het dan logisch dat als iemand vervolgd wordt in een ander land, dat andere land «als vanzelf» in het systeem gaat kijken, of anders een verzoek doet om infor-

matie of de persoon in kwestie elders al veroordeeld is? Hoe zorgen wij ervoor dat het opvragen van die informatie onderdeel gaat uitmaken van de procedure die de opsporingsambtenaar volgt? Voor mijn laatste voorbeeld ga ik terug naar het ontstaan van het voorstel, en dat is naar ik meen de zaak Fourniret, waardoor België zei: nu moet het echt anders. Een dergelijke zaak mocht niet nog een keer voorkomen en daarmee zijn wij het geheel eens. Wordt echter een dergelijke zaak met het systeem dat nu uitgewerkt wordt, ook echt voorkomen? Een persoon was in Frankrijk veroordeeld voor een zedendelict; in België werd dezelfde man aangesteld als hoofdonderwijzer, waardoor hem weinig in de weg gelegd werd om opnieuw dergelijke delicten te begaan. Kunnen wij dit met het nieuwe systeem voorkomen? Dat is immers de bedoeling geweest. Daar wilde ik het in eerste instantie bij laten.

De heer **Pechtold** (D66): Ik hoor dat mevrouw Jonker voor het PNR-systeem is. Dan wil ik haar toch vragen wat er op het ogenblik ontbreekt in het Advanced Passenger Information (API)-systeem, dat zij in het PNR-systeem beter vindt.

Mevrouw **Jonker** (CDA): U hebt dezelfde vraag net ook al gesteld en ik zei dat ik die nu niet kan beantwoorden.

De heer **Pechtold** (D66): Kunt u mij vertellen wat in het API-systeem op dit moment ontbreekt?

Mevrouw **Jonker** (CDA): U stelt nog een keer de vraag die ik net al beantwoord heb.

De heer **Pechtold** (D66): Volgens mij kunt u die vraag gewoon niet beantwoorden.

De **voorzitter**: Dat is net door mevrouw Jonker gezegd. Ik stel voor dat de heer De Wit nu begint met zijn betoog.

De heer **De Wit** (SP): Voorzitter. Ik wil ook beginnen met de passagiersgegevens. Tussen de EU en de VS worden passagiersgegevens al sinds 2007 uitgewisseld, terwijl het wetsvoorstel daarover pas sinds twee weken bij de Kamer ligt. Er gebeuren dus allerlei dingen zonder dat daar een wettelijke basis voor bestaat. Met Australië heeft de EU een overeenkomst gesloten over het uitwisselen van passagiersgegevens. Daar is nog niet eens een wetsvoorstel voor. Nu moeten EU-landen ook met derde landen PNR-gegevens gaan uitwisselen. Voor mijn fractie is nog steeds de cruciale vraag waar dit voor nodig is. De Kamer heeft op 16 april 2008 de motie-Pechtold aangenomen. Dat gebeurde met brede steun, ook van de kant van de SP-fractie. Daarin is de regering uitdrukkelijk gevraagd om niet akkoord te gaan met een PNR-systeem en geen verdere stappen in die richting te ondernemen. De beraadslagingen zijn ondertussen voortgegaan, en als ik het goed begrijp, dienen wij vandaag toch een standpunt in te nemen, omdat wij anders te laat zijn en weer voor een voldongen feit worden geplaatst, nadat er een politiek akkoord is bereikt. Er is dus vereist dat wij een duidelijk standpunt innemen, terwijl er nog talloze vragen zijn over het systeem dat nu wordt voorgesteld binnen Europa. Wat gebeurt er met gevoelige gegevens? Hoe lang worden de gegevens bewaard? Het gaat om gegevens die bedoeld zijn om te voorkomen dat er sprake is van terrorisme of andere serieuze bedreigingen, maar het kan ook om andere overtredingen gaan. Om welke delicten gaat het nu precies? Waar denken de landen aan? Wat gaat er gebeuren met de gegevens? Hoe wordt bepaald wanneer iemand een risico is? Hoe gaat er uitgewisseld worden? Hoe zijn de risico-indicatoren vastgesteld?

Het gaat nu alleen over de luchtvaart met derde landen en niet over de luchtvaart binnen de EU-landen. Dat is op zichzelf merkwaardig. Immers, waarom zou je binnen Europa niet moeten uitwisselen en met landen van buiten Europa per definitie wel? Dat is een heel grote vraag. De belangrijkste vraag is echter: wordt het veiliger door dit systeem? Kan aangevoerd worden dat het veiliger wordt binnen Europa, doordat wij deze gegevens gaan uitwisselen? Daar zou toch een antwoord op moeten komen, temeer omdat nog in juli 2008 het Instituut Clingendael een rapport heeft gepubliceerd getiteld: «PNR-data and terrorism: no dream ticket to security». Daarin staat dat ook het Instituut Clingendael niet weet wat nu de meerwaarde is van dit systeem. Er zou veel meer informatie voor nodig zijn. Maakt u nu eens duidelijk, minister, welke resultaten er geboekt zijn met het uitwisselen van PNR-gegevens. Maakt u dat duidelijk, want op dit moment is het dat niet.

Het risico is dat wij een enorm systeem gaan invoeren om die passagiersgegevens te bewaren en uit te wisselen, en dat vervolgens de vraag is wat daarvan op enig moment het nut zou kunnen zijn. Volgens mij dienen wij gewoon pas op de plaats te maken. De SP-fractie acht het systeem niet nodig. Een duidelijker standpunt kan ik op dit moment niet geven. Mocht het systeem er dan toch komen – dat is niet uit te sluiten, gelet op de politieke verhoudingen van dit moment hier in Nederland, maar ook in Europa – dan vind ik het van groot belang dat wij antwoord krijgen op alle open vragen die op dit punt bestaan.

Dan wil ik het hebben over de bestrijding van de drugshandel in West-Afrika. Daar wordt door Frankrijk een initiatief genomen. Op zichzelf acht ik het een goed initiatief om te komen tot meer coördinatie op dat punt en tot het stellen van prioriteiten. Tegelijkertijd wordt er gezegd dat de EU een aanvullende rol zou kunnen spelen op dit punt. Dat is mij niet geheel duidelijk. Wat heeft de EU anders dan het coördineren, anders dan het stellen van prioriteiten nog voor een extra meerwaarde? Dit temeer daar de bestrijding op zichzelf een nationale zaak is, die door de landen zelf ter hand zal moeten worden genomen. Graag een antwoord op dat punt. Dan kom ik op het ECRIS. Ik zie daarvan wel de meerwaarde, en wij hebben ook al eerder vastgesteld dat de uitwisseling van gegevens uit het strafregister een duidelijke betekenis kan hebben. Het gebeurt nu via codes en de vraag is of wij, als wij met codes werken, overeenstemming hebben over de inhoud van die codes. Bijvoorbeeld 200 300 staat voor een delict dat te maken heeft met rijden onder invloed van alcohol of drugs, maar de vraag is dus of onder die code in elk land precies hetzelfde wordt verstaan. Hoe zit dat? En hoe gaat het nu met het verstrekken van die gegevens? Gebeurt dat automatisch, of moet daartoe een specifieke aanvraag worden ingediend rond een bepaalde persoon? Welke waarborgen gelden ook hier? Het gaat immers om persoonsgegevens. Welke waarborgen zijn er dat dit op een deugdelijke en zorgvuldige manier gebeurt, zodat wij geen risico lopen dat gegevens op de verkeerde plek terecht komen? Ik vraag dat ook omdat vorige week een rapport van het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) bekend is geworden. Daaruit blijkt dat met betrekking tot de politieregisters de waarborgen niet worden nageleefd die gecreëerd waren om meer zorgvuldigheid toe te passen in de bescherming, gezien de verruiming van de mogelijkheid om gegevens te verzamelen. Mijn collega heeft daar Kamervragen over gesteld, maar ik denk dat die vraag ook rondom het strafregister aan de orde is. Welke waarborgen zijn er voor een zorgvuldige behandeling van die gegevens?

Dan over de opleiding van rechters.

De **voorzitter**: Gaat u zo langzamerhand afronden?

De heer **De Wit** (SP): Ik ga het proberen, voorzitter.

In Nederland is geconstateerd dat de opleiding van rechters tekort schiet op het gebied van het Europees recht en dat daar lacunes zijn. Het is goed dat daar aandacht aan besteed wordt in Europa, maar waarom moet daar nu een aparte Europese opleiding voor komen? Kunnen wij dat niet gewoon zelf doen? Vervolgens wordt er in de toelichting over gesproken dat men in de landen van Europa onvoldoende doordrongen zou zijn van het belang van de verdere ontwikkeling van een Europese justitiële cultuur. Een Europese justitiële cultuur, wat is dat? Moeten wij, om het Europese recht onder de knie te krijgen, ook nog eens gaan spreken over een aparte Europese justitiële cultuur? Ik vind dat onduidelijk. En ik vind het ook eigenlijk onzin om dat in het kader van zo'n opleiding aan de orde te stellen. De vraag is of de minister daar duidelijkheid over kan geven. Ten slotte kom ik op het auteursrecht en de aparte fiche daarover. Er wordt voorgesteld om de termijn van 50 jaar te verlengen naar 95 jaar. Mijn fractie is daarop tegen en ik begrijp dat de Nederlandse regering er ook op tegen is. 50 jaar is nu de bewaringstermijn en verlenging zal zeker niet in het voordeel zijn van de artiest waar het om gaat. Waarom moet die termijn naar 95 jaar? De Nederlandse regering is daar ook op tegen. Gaat de minister zijn been stijf houden in de debatten over dit voorstel?

De heer **Teeven** (VVD): Ik heb nog een vraag over het laatste punt. Nederland is inderdaad tegen. De VVD-fractie is net als de SP-fractie tegen de verlenging van die termijn, maar in de fiche op pagina 4 staat dat Nederland zich zal inzetten voor een realistische implementatietermijn van drie jaar, als het gaat over de verlengde termijn van 95 jaar. Dat is toch in schrille tegenstelling tot het standpunt van de Nederlandse regering dat wij niet gaan meewerken aan de verlenging van de termijn? Onze fractie bereiken uit Europa berichten dat alleen het Verenigd Koninkrijk, Italië en Spanje zich heftig verzetten tegen het oprekken van de termijn naar 95 jaar, en dat Nederland dat niet doet. Bereiken die signalen ook uw fractie, en moeten wij de minister er ook daadwerkelijk aan houden dat Nederland daar gewoon niet aan mee gaat werken?

De heer **De Wit** (SP): Twee keer ja, voorzitter.

De **voorzitter**: Fantastisch, ik houd van korte antwoorden.

De heer **De Wit** (SP): Ik ondersteun van harte wat de heer Teeven zegt. Ik heb het netjes proberen uit te drukken met de vraag of de minister zijn been stijf houdt. Ik had ook kunnen zeggen zijn poot, maar dat deed ik niet. De vraag of de minister zijn been stijf houdt, wil dus niets anders zeggen dan dat ik vind dat de Nederlandse regering moet vasthouden aan het ingenomen standpunt.

De **voorzitter**: Hartelijk dank. Dan geef ik nu het woord aan de heer Pechtold van D66.

De heer **Pechtold** (D66): Voorzitter. Ik ben verheugd dat het kabinet het niet openbare document over het EU PNR-voorstel, het uitwisselen van vliegtuigpassagiersgegevens, dit keer de Kamer wel heeft toegezonden, waarvoor dank. Ik zal mijn bijdragen tot het PNR beperken. Ik vind dat de Kamer, gelet op het belang van dit onderwerp, de afgelopen zes maanden zeer matig betrokken is bij de besluitvorming over het EU PNR-voorstel. Vorige keer is door de staatssecretaris een brief toegezegd over de openbaarheid van de stukken op de agenda. Ik heb die brief nog niet gezien en ik krijg vandaag graag van de minister een antwoord op de vraag wanneer wij die brief alsnog kunnen verwachten. In mijn motie – zij is al aangehaald – die in april door een ruime meerderheid van de Kamer is aangenomen, riep ik de regering ten eerste op, geen verdere stappen te nemen om tot een akkoord te komen. Ten tweede, ik citeer: «Het Nederlands en

Europees Parlement nauw te betrekken bij het verdere besluitvormings-traject van het EU PNR-voorstel.» Heeft het kabinet besloten, deze motie niet uit te voeren? Daar lijkt het kabinet in ieder geval wel naar te handelen, want wij hebben de mond vol van democratische controle en betrokkenheid van het parlement bij Europese besluitvorming, maar daden spreken luider dan woorden. De Raad is steeds duidelijk afwezig tijdens de debatten met het Europees Parlement.

Dan kom ik op de discussie zelf. Het uitgangspunt van het voorstel is het harmoniseren van nationaal beleid. Van de 27 lidstaten heeft er één een PNR-systeem en drie willen er een invoeren. 23 lidstaten hadden helemaal geen plannen in die richting. Er valt dus helemaal niets te harmoniseren, want er is helemaal geen nationaal beleid. In werkelijkheid is er sprake van policy laundering: in plaats van een wetsvoorstel voor te leggen aan de nationale parlementen, creëren de ministers via de omweg van Europa een verplichting tot nationaal beleid. Als overtuigd Europeaan en democraat vind ik dat niet kunnen. Bovendien is de lappendeken van 27 nationale systemen onwerkbaar voor luchtvaartmaatschappijen – zij worden ongevraagd opgezadeld met de taken plus de kosten van wetshandhaving – en volkomen ondoorzichtig voor burgers. Er is nog geen enkele onderbouwing voor nut en noodzaak van de grootschalige systematische inzameling van PNR-gegevens. Ik sluit mij aan bij het punt dat de SP-fractie zojuist maakte. Wetshandhavers hebben ook nu al bevoegdheden om de beschikking te krijgen over alle benodigde informatie in het kader van een lopend onderzoek, uiteraard met een bevel van de rechter en een gereede verdenking. Er is nooit aangetoond waar de huidige bevoegdheden tekortschieten en waar nieuwe bevoegdheden nodig zijn. Mijn interruptie van het eerdere CDA-betooft gaf schrijnend aan dat de Kamer daarvan helemaal niets weet. Laten wij niet vergeten dat bij 9/11 en latere aanslagen de daders allang bekend waren bij de politie en de inlichtingendienst, maar dat die informatie niet adequaat werd verwerkt en gedeeld. Het voorstel gaat er dus niet over, PNR-gegevens beschikbaar te maken, maar om zonder gerechtelijk bevel en zonder gereede verdenking de gegevens van alle passagiers te krijgen. Voor de identificatie van een persoon is PNR nutteloos. Voor identificatie hebben wij het API-gegevenssysteem al, en daarvoor bestaat reeds een EU-richtlijn. Het opstellen van risicoprofielen voor het opsporen van potentiële terroristen is onmogelijk en zinloos. De systematische analyse van gegevens kan wel nuttig zijn, voor bijvoorbeeld de strijd tegen drugshandel en illegale immigratie, maar die doelstellingen worden door de Commissie nu juist uitdrukkelijk uitgesloten. Zoals een Amerikaans rapport, opgesteld in opdracht van het Department of Homeland Security, onlangs stelde: «automated identification of terrorists through data mining or any other known methodology is not feasible as an objective». Een recent onderzoek van het Instituut Clingendael, «No dream ticket to security» van Frank Kuipers, stelt hetzelfde. Graag hoor ik vandaag een reactie van de minister op deze rapporten.

De Europese Toezichthouder bescherming persoonsgegevens, het College Bescherming Persoonsgegevens, het Europees Bureau voor de grondrechten, de luchtvaartmaatschappijen en het Europees Parlement zijn allemaal buitengewoon sceptisch over dit voorstel. Waarom legt de minister dit naast zich neer? Een absolute voorwaarde voor een Europees PNR-systeem is het aannemen van adequate regels voor de bescherming van persoonsgegevens, om te beginnen het kaderbesluit bescherming persoonsgegevens derde pijler, inclusief de aanbeveling van het EP. Wat mijn fractie betreft, komt er voor dit dossier vanuit Nederland absoluut geen groen licht.

De voorzitter: Dan geef ik nu het woord aan de heer Teeven van de VVD-fractie.

De heer **Teeven** (VVD): Voorzitter. Ik begin met een aantal opmerkingen over het auteursrecht. De VVD-fractie zou van de minister graag horen dat hij zich bij de komende beraadslaging in Brussel absoluut gaat verzetten tegen de verlenging van de termijn van 50 naar 95 jaar. Naar ons oordeel is daar geen draagvlak voor in het parlement en moeten ook de eerste stappen niet worden gezet. Wat dat betreft, is pagina 4 van de fiche buitengewoon onhelder – ik zei het net al – waar gesproken wordt over een implementatietermijn van drie jaar. Ik hoor graag dat de minister daar afstand van neemt en met Italië, Spanje en het Verenigd Koninkrijk zegt: die weg wil Nederland niet op met de termijn voor het auteursrecht. Dan twee punten in verband met het verslag van de JBZ-raad van 25 september. In het verslag is aangegeven dat de staatssecretaris er tijdens de JBZ-raad op wees dat er thans niet goed kan worden opgetreden tegen EU-burgers die veelvuldig criminele activiteiten ontplooiën. Het zou volgens haar mogelijk moeten worden om die EU-onderdanen ongewenst te verklaren. Zij gaf ook aan dat de EU zou moeten optreden, omdat het uitblijven van maatregelen een slecht beeld van Europa geeft. Op zich heeft de staatssecretaris daarmee een positief signaal afgegeven tijdens de Raad, maar in de gesprekken die wij hebben gehad met de vreemdelingenpolitie Brabant Zuidoost en met het parket van de officieren van justitie in Den Bosch vernamen wij dat de politie daar in augustus voor het eerst erin is geslaagd, een Poolse draaideurcrimineel het recht op vrij verkeer af te nemen en om hem vervolgens ongewenst te laten verklaren, via richtlijn 2004/38 van de EU en artikel 67 van de Vreemdelingenwet. Kennelijk is het dus nu al mogelijk om dit soort mensen ongewenst te verklaren. Het is misschien omslachtig, maar niet onmogelijk. Wellicht is het goed als de minister zich daarover uitlaat. Is de lijn die ingezet is door de vreemdelingenpolitie Brabant-Zuidoost en het parket in Den Bosch nu ook de lijn die Nederland gaat volgen? Of vindt de regering het toch nog nodig om op Brussel te wachten? Mevrouw Jonker van de CDA-fractie sprak al over de uitspraak in de zaak Metok tegen Ierland. De Europese Commissie heeft het voornemen om voor eind 2008 verslag uit te brengen over de toepassing van de richtlijn vrij verkeer en om de noodzakelijke richtsnoeren voor te stellen ter bestrijding van misbruik. Dat is op zich een goede zaak, maar houden de staatssecretaris en de minister een vinger aan de pols, zodat deze voorstellen in lijn zijn met de Nederlandse visie hieromtrent? Zal worden getracht, de Belgiëroute verder in te perken? Wanneer kunnen wij voorstellen van het kabinet op dit punt verwachten?

Dan enkele losse opmerkingen en tot slot de PNR-overeenkomst. Heeft de minister ideeën ten aanzien van de verbetering van de coördinatie en de rol van de EU in verband met de drugshandel in West-Afrika? De heer De Wit sprak er ook al over. Brengt de minister dat in de komende Raad over het voetlicht? Als het gaat over ECRIS, vraagt de VVD-fractie zich af of de uitgangspunten die zijn geformuleerd in de NJR-pilot niet zoveel mogelijk behouden moeten blijven. Stelt de minister zijn instemming afhankelijk van het behoud van die uitgangspunten? Betekent dit dat Nederland geen medewerking verleent aan de oprichting van ECRIS als die uitgangspunten worden verlaten?

Ten aanzien van de Verordening betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen heeft onze fractie de vraag aan de minister of hij enig inzicht kan geven in de regeling van de bevoegdheid van de rechter in gevallen waarin op grond van de hoofdregels geen bevoegde rechter kan worden gevonden. Soms zijn er situaties waarin op basis van de hoofdregels geen bevoegde rechter kan worden aangewezen. Wat is dan de regeling voor de bevoegdheid van de rechter?

Tot slot de PNR. Daar is al veel over gezegd, evenals over de fameuze motie-Pechtold die de VVD-fractie heeft ondersteund, met een streep

onder het woordje «vooralnog» dat in deze motie staat. Toch sluit onze fractie zich wel aan bij de zorgen van de fracties van SP en D66. Kunnen wij van de minister duidelijkheid krijgen over de belangrijkste acht uitgangspunten voor het EU PNR-systeem: de reikwijdte, de doelbinding, de samenstelling van de lijstdata, de wijze van opvragen, de stapsgewijze aanpak, de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Passenger Information Units (PIU's) en de procedure van risicoanalyse? Ik kan mij voorstellen dat de beide ministers daar vandaag niet uitgebreid op in zouden kunnen gaan, maar wij hebben nog eventjes tijd en ik sluit mij aan bij de vraag van collega Pechtold of de ministers in staat zijn, de Kamer uitgebreid te informeren over de genoemde acht punten. In mijn visie is het zo dat er op de JBZ-raad van oktober een uitgebreide gedachte-wisseling plaatsvindt, en dat er dan in november besluiten moeten worden genomen.

Verder vermeldt de aanvullende agenda op punt acht dat Nederland de verbreding van het toepassingsbereik met interne vluchten binnen de EU vooralnog operationeel en politiek niet haalbaar acht. Als dat zo is – wat je overigens vreemd mag vinden, omdat ook het inter-EU-verkeer buitengewoon belangrijk is voor de bestrijding van terrorisme – moet dan niet harmonisatie het uitgangspunt zijn? Collega Pechtold sprak daar al over. Het zou immers enorme gevolgen kunnen hebben als sommige Europese landen wel uitgaan van het inter-EU-verkeer en Nederland niet. Dat kan ook leiden tot concurrentievervalsing. Ook op dat punt graag een toelichting van de ministers, waarbij onze fractie zich kan voorstellen dat dit, gezien de uitgebreidheid van de vragen van de zijde van de Kamer, schriftelijk gebeurt binnen een termijn van tien dagen.

Voorzitter: Jonker

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Kuiken van de PvdA-fractie.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Voorzitter. Ik heb een viertal punten, te beginnen bij de PNR, het ECRIS, de tweede communautaire enquête inzake innovatie (SIS II) en het auteursrecht. Over PNR is al veel gezegd en ik sluit mij voor een groot deel aan bij de opmerkingen die gemaakt zijn door de collega's van de SP, D66 en de VVD. De PvdA-fractie is mede indiener geweest van de motie-Pechtold en onze zorgen van toen hebben wij eigenlijk nog steeds. Met name het doel en nut en noodzaak zijn in onze optiek nog steeds onvoldoende aangetoond. In het voorliggende voorstel van een raadsbesluit over doel, nut en noodzaak komt men met een voorbeeld van het Verenigd Koninkrijk, dat daarmee in staat zou zijn geweest om potentiële terroristen op te pakken. Feit is dat ook de mensen die dit betrof veel eerder al in beeld waren dan dat er bewegingen zijn gemaakt. Bovendien betrof het voor een deel ook gewoon ingezetenen van het Verenigd Koninkrijk zelf. Er is heel weinig van bekend wat men daar nu precies mee wil. Wij kennen ook al het API-systeem, en ik meen mij te herinneren dat wij nog een evaluatie daarvan moeten krijgen. Wanneer komt die op de agenda te staan? Wanneer kunnen wij die tegemoet zien? Voor de overige vragen sluit ik mij korthedshalve aan bij wat er al gezegd is, want de reeds geuite zorgen zijn ook de zorgen van de PvdA-fractie.

De heer **Teeven** (VVD): Hoe stelt de PvdA-fractie zich op ten aanzien van de PNR-overeenkomst met het bereik op de interne vluchten binnen de EU? Hoe denkt men daarover in de PvdA-fractie? Ziet zij ook wel dat zo'n systeem, als het ingevoerd wordt, in feite ook op de inter-EU-vluchten van toepassing zou moeten zijn?

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Het is raar als het alleen lijndiensten betreft als het oogmerk de bestrijding van terrorisme dan wel van zware georgani-

seerde criminaliteit is. Wil je dat goed doen en nut en noodzaak zijn bewezen, dan is het logisch dat het een breder toepassingsbereik heeft. Vooralsnog zie ik dat echter niet, dus dan is het ook niet op de interne vluchten van toepassing.

Voorzitter. Mijn tweede punt is het ECRIS. Daarover heb ik met name een vraag aan de minister over waarborgen. Op zich vinden wij zo'n systeem een goed idee, maar ook hierin sluiten wij ons aan bij een aantal vragen die door mijn SP-colllega zijn gesteld. Wat zijn nu de uitgangspunten en de waarborgen voor de bescherming van data en van de privacy van de personen die daar achter liggen?

Ten derde heb ik een vraag aan de minister van BZK over SIS II. Het is belangrijk dat het nieuwe systeem bruikbaar en betrouwbaar is. Ik ben benieuwd naar de actuele stand van zaken. Wordt het niet eens tijd dat de Kamer daar uitgebreid over geïnformeerd wordt? Loopt dat goed of loopt het niet goed? Ik moet eerlijk zeggen dat ik op dit moment het zicht daarop mis. Hoe loopt de overgang van het oude systeem naar het nieuwe? Loopt dat goed of zitten daar ook nog hiaten in?

Als laatste punt kom ik op het auteursrecht. Ook de PvdA-fractie steunt het uitgangspunt dat de regering nu kiest en vindt dat de termijn van 50 jaar gehandhaafd moet worden. Wij zien geen noodzaak tot een langere duur daarvan.

Voorzitter: Kuiken

De **voorzitter**: De ministers hebben aangegeven, ongeveer tien minuten nodig te hebben om zich te beraden op de beantwoording. Ik schors de vergadering voor tien minuten.

Antwoord van de bewindslieden

Minister **Hirsch-Ballin**: Voorzitter. Ik begin met de vraag van mevrouw Jonker over de terug- en overnameonderhandelingen. Er zijn wel degelijk door de Europese Commissie stappen gezet. Dat waren vragen naar aanleiding van het verslag van de vorige vergadering. Er zijn terug- en overnameverdragen afgesloten met Rusland, Oekraïne, Moldavië, de landen van de westelijke Balkan, dus de vroegere Joegoslavische republiek, te weten Macedonië, Bosnië-Herzegovina, Servië, Montenegro. Ook zijn recentelijk de onderhandelingen met Pakistan over een terug- en overnameverdrag afgerond. Aan de andere kant moet ik zeggen dat er een aantal landen zijn waar de voortgang in het komen tot dit soort afspraken achterblijft. Wij zetten onze eigen inspanningen op dit terrein natuurlijk zeer gericht voort. Afgezien van wat de Europese Commissie doet en van waarin zij in een aantal landen slaagt en in andere weer niet, of nog niet, zijn wij eveneens intens bezig om de bereidheid tot het afsluiten van terug- en overnamecontracten in onze bilaterale contacten te bevorderen. De vraag van mevrouw Jonker betrof echter specifiek de Europese Commissie. De Commissie is nu bezig om de landen te evalueren waarmee de onderhandelingen onvoldoende vlotten. Dan zullen wij aan de hand van de evaluatie bezien hoe de effectiviteit kan worden vergroot. In onze ogen is het een buitengewoon belangrijk punt. Het is een internationale verplichting van staten om hun eigen onderdanen terug te nemen en het is een heel vervelend probleem in een effectief vreemdelingenbeleid als op het moment dat tot verwijdering kan en moet worden overgegaan, de verwijdering niet kan worden geëffectueerd door het ontbreken van laissez passers.

Mevrouw **Jonker** (CDA): Ik zou toch graag wat specifiekere doorvragen. Dat er terug- en overnameovereenkomsten zijn en verder worden afgesloten, is mij bekend. Mijn vraag betrof de realiteit dat de landen, ook al bestaan deze overeenkomsten, er niet mee doen wat wij ermee beoogd

hebben. Dat hebben wij geconstateerd, maar toen bleek al dat men niet bereid is om iets te doen met de uitkomst dat die overeenkomsten niet effectief blijken te zijn. Dat lijkt ons niet logisch. Wij zijn benieuwd of de andere Europese landen nu ook bereid zijn om door te pakken, zodat deze terug- en overnameovereenkomsten wel gaan functioneren.

Minister **Hirsch-Ballin**: Dat er geen gevolg aan wordt gegeven, moet ik tegenspreken. Wij hebben gelukkig niet alleen maar problemen met andere staten als het gaat om terug- en overname. Er zijn ook lidstaten waarmee het werkt. Vorige week was de minister van justitie van de Russische Federatie bij ons op bezoek. Natuurlijk zijn er altijd zaken waarvan je tegen elkaar kunt zeggen: die procedure zou nog beter kunnen lopen of er kan wat sneller worden gewerkt. Er rijzen ook weleens vragen of problemen doen zich voor, omdat wij niet beschikken over alle gegevens van de betreffende vreemdeling. Maar over het geheel genomen loopt bijvoorbeeld in relatie met Rusland – een van de landen waarmee zo'n overeenkomst is afgesloten – de terug- en overname conform de bedoeling, ook al hebben wij hier en daar nog wat wensen. Het is dus niet zo dat zich hierbij alleen maar problemen voordoen. Er zijn landen waar wij extra inspanningen doen en waar wij nog moeten vragen of het een beetje vlotter kan. Soms maken wij aanvullende afspraken, een memorandum of understanding of een werkafpraak met landen op basis van de terug- en overnameovereenkomst. De landen waarmee het niet goed gaat, zullen aan de orde komen in de evaluatie waar ik het net over had. Verwijdering in geval van criminele activiteiten is inderdaad een centraal punt in ons beleid, vandaar ook dat de staatssecretaris van Justitie het initiatief heeft genomen voor een pilot om burgers ook uit andere EU-lidstaten, ook als het vrije personenverkeer geldt, ongewenst te verklaren als criminele activiteiten daartoe aanleiding geven. Er wordt prioriteit gegeven, ook voor verwijdering naar andere landen, als het gaat om ongewenstverklaring en effectieve verwijdering. De richtlijn vrij verkeer van personen kent inderdaad een hoog beschermingsniveau. Dat is ook indertijd door Nederland zo geaccordeerd, maar wij menen dat, wanneer veelvuldig criminele activiteiten worden ontplooid, toch tot verwijdering kan en moet worden overgegaan. In ieder geval een aantal andere lidstaten zoals Italië, Verenigd Koninkrijk, kiezen dezelfde benadering.

De heer **Teeven** (VVD): Ik snap het toch niet helemaal goed. De staatssecretaris heeft op de laatste Raad van 25 september aangegeven dat er eerst maatregelen in Europees verband zouden moeten worden genomen. Ik hoor u nu zeggen dat wij dat eigenlijk al kunnen doen op basis van de Richtlijn 2004/38.

Minister **Hirsch-Ballin**: Ik weet niet welke maatregel u nu bedoelt. Kunt u dat even toelichten?

De heer **Teeven** (VVD): In het verslag van 25 september jongstleden staat opgenomen dat de staatssecretaris heeft gezegd dat zij vindt dat de EU zou moeten optreden, omdat het uitblijven van maatregelen in EU-verband een hindernis zou zijn.

Minister **Hirsch-Ballin**: Op welke passage doelt u?

De heer **Teeven** (VVD): B-punt 1, Europees migratiepact, wat daarover gezegd werd in het verslag.

Minister **Hirsch-Ballin**: B-punt 1 in het verslag van de vorige JBZ-raad. Dat is het Europees asiel- en migratiepact. Daar hebben wij inderdaad bij voorgaande gelegenheden over gesproken. Het zou in de toekomst moge-

lijk moeten worden, deze EU-onderdanen ongewenst te verklaren. De staatssecretaris van Justitie heeft erop gewezen dat niet goed genoeg kan worden opgetreden tegen EU-burgers die veelvuldig criminele activiteiten ontplooiën. Wij hebben besloten om de toepassing te beproeven van de bestaande regels, door op basis van de openbareordeclausule in de richtlijn over het vrije personenverkeer tot verwijdering over te gaan. Dat is de pilot slaagt en of onze opvatting over de uitleg van de openbareordeclausule uiteindelijk wordt gedeeld door de toetsende rechter. Omdat wij niet voor één anker willen liggen, doen wij deze pilot en bepleiten tegelijkertijd naar aanleiding van het asiel- en migratiepact om op dit punt tot ruimere mogelijkheden te komen.

Mevrouw Jonker heeft gesproken over het Metok-arrest. In het verslag is te lezen wat daarover van onze kant is gezegd in de laatste JBZ-raad. Mevrouw Jonker vroeg ook naar het verdere verloop van de discussie daarover. Aan de ene kant was er verontrusting over wat door sommigen wordt gelezen in het Metok-arrest. Nu staat er niets in het Metok-arrest wat in strijd zou zijn met het bestaande beleid zoals dat in de vorige kabinetsperiode is uitgezet. De uitleg van het Europese recht door het Hof van Justitie was in onze ogen – en in de ogen van onze voorgangers, die indertijd het beleid ten aanzien van gezinsvorming over de grens hebben bepaald – geen donderslag bij heldere hemel of zo. Het Nederlandse beleid is dus niet aangetast door het Metok-arrest.

Dat neemt echter niet weg dat wij bedacht zijn – dat heeft collega Albayrak gezegd in die discussie in de Europese Raad – op de risico's van misbruik. Op dat punt houden wij ook de vinger aan de pols. Wij hebben ook reden om dat te doen, omdat er altijd mensen zijn die dingen gaan proberen. Dat is mede een gevolg van wat er allemaal gezegd wordt. In die zin is het Metok-arrest geen buitengewoon goed nieuws. Er zijn altijd mensen die dingen proberen, dat geldt ook voor de voorafgaande discussie. Er zijn aanwijzingen in de aantallen dat er meer gebruik wordt gemaakt van deze mogelijkheid. Of dat misbruik is of niet, zou alleen met een verdere analyse kunnen worden vastgesteld. Mensen die in België wonen en trouwen, kunnen om heel verschillende redenen in België zijn beland. Dat kan variëren van het fiscale klimaat tot de gevreesde effecten van de uitleg die door het Hof van Justitie is gegeven aan de Europese richtlijn en die voor Nederland niet echt verrassend was.

Dat is dus de realiteit op dit moment. Aan de ene kant kunnen wij constateren dat het Metok-arrest het beleid dat ook al voorafgaand aan deze periode is gevoerd, niet aantast, terwijl wij aan de andere kant scherp bedacht zijn op de risico's van misbruik, respectievelijk van mensen die meer dan tot nu toe het geval is geweest, op deze manier aan een verblijfsvergunning komen. Dat heeft de lijn bepaald die de staatssecretaris heeft uitgezet en gevolgd in de discussie met onze collega's in de JBZ-raad. Wij zullen met belangstelling kijken of wij kunnen meedenken over wat de Europese Commissie mogelijk naar aanleiding van dat arrest gaat doen. Dat is dus ook eigenlijk het punt geweest waarop de discussie landde aan het einde van de tafelronde over het Metok-arrest in de door collega Albayrak bijgewoonde JBZ-raad.

De heer **De Wit** (SP): Wanneer kun je in zo'n situatie spreken van misbruik? In feite doet iemand die de België-route volgt – laat ik het zo maar noemen – niet meer dan wat mogelijk wordt op basis van de rechtspraak. Wanneer is er dan sprake van misbruik in zo'n geval?

Minister **Hirsch-Ballin**: Wat de heer De Wit naar voren brengt, is precies de reden waarom wij behoefte hebben aan een nadere analyse van de cijfers. Er is een opvallende stijging in het aantal mensen dat op deze manier aan een verblijfsvergunning komt. Dat kan erop wijzen dat het besluit om in het huwelijk te treden, meer maatgevend is geweest voor de

verplaatsing naar een EU-land dan de werkgelegenheid in het andere EU-land. Zoals ik net al heb gezegd, kunnen echter ook andere motieven een rol spelen in de verplaatsingen over en weer over de Nederlands/Belgische grens. Ik noemde daar een mogelijke verklaring van. Dat moeten wij analyseren. Het enkele feit dat mensen van het ene EU-land naar het andere gaan, rechtvaardigt niet de conclusie dat er sprake is van misbruik. Dat ben ik met de heer De Wit eens.

De heer **Teeven** (VVD): Ik had de minister op dit punt gevraagd wat het kabinet nu concreet ging doen om die België-route te dichten.

Minister **Hirsch-Ballin**: Ik neem aan dat de heer Teeven met «de België-route dichten» niet bedoelt dat wij grensbewaking moeten invoeren ten opzichte van België. Ik neem aan dat hij ook niet bedoelt dat wij het vrije personenverkeer in de EU moeten beletten. Er is in de vorige kabinetsperiode door de toenmalige VVD-minister voor Integratie geoordeeld dat het vrije personenverkeer meebrengt dat mensen die daaraan deelnemen, in een ander EU-land in het huwelijk kunnen treden. Europa dichten, om het maar even iets breder te trekken dan België alleen, is niet het beleid van de Nederlandse regering. Daar is niets nieuws aan. Wij zouden dat ook niet kunnen, tenzij wij uit de EU zouden treden. Tot dusverre mijn antwoord op de algemene vraag naar het dichten van de België-route. Waar wij wel op letten, is of er aanwijzingen zijn – maar dat vergt een nadere analyse van wat er zich feitelijk voltrekt – dat niet het vrije personenverkeer maatgevend is voor het gedrag van mensen, maar het effect daarvan op basis van de richtlijn. Je kunt niet in de harten van mensen kijken en het gaat zeker te ver om dat te willen doen ten aanzien van mensen die in België willen gaan trouwen, maar wij proberen wel te komen tot een analyse van de cijfers, omdat wij natuurlijk niet willen dat dit een factor wordt die ons migratiebeleid verstoort.

De heer De Wit heeft gevraagd wat een Europese justitiële cultuur is. De woorden suggereren dat dit iets moois is. Desalniettemin denk ik dat wij toch nog even naar de woordkeuze moeten kijken. De Engelse tekst luidt: *judicial culture* en dat is op een of andere manier vertaald – ik weet niet of dat eigen inventiviteit was of dat de vertaaldienst het deed – in een poging om de betekenisvariëteit te vatten die dit soort woorden vaak in de verschillende Europese talen heeft. Wat ermee bedoeld is, is de cultuur die betrekking heeft op de rechtspleging. Dat is, geloof ik, de beste manier om het samen te vatten. Het is dus iets specifieker dan rechtscultuur. De Europese rechtscultuur heeft als kenmerk bijvoorbeeld de garantie van de toegang tot de rechter, een eerlijk proces, waarborgen, gebondenheid van de rechter aan de wetgeving en het optreden van professionele handhavende instanties bij schending daarvan. Een voorbeeld van de Europese *judicial culture* dat ik zou willen noemen – en dat heb ik vaker gedaan – is dat wij terrorismebestrijding niet buiten het toezicht van de rechter om willen doen. Wij hebben er in Nederland voor gekozen om dat te doen op basis van het simpele inzicht dat terrorisme een ernstige vorm van criminaliteit is, van georganiseerde criminaliteit voor een deel. Dat te doen delen, de gemeenschappelijke kenmerken daarvan te onderkennen, het vertrouwen mogelijk te maken in elkaars rechtssysteem, bijvoorbeeld bij de erkenning en raadpleging van elkaars systemen, dat is wat wij bedoelen met de *European judicial culture*.

Dan de vraag naar de Europese opleiding. Het gaat niet om een Europese opleiding. Het gaat erom dat de lidstaten een opleiding in het Europese recht verzekeren, zodat men voldoende zicht en inzicht krijgt in het Europese recht als men het juridische vak beoefent. Op dat punt zijn er achterstanden. In Nederland ligt het voor jonge juristen gelukkig zo dat alle juridische faculteiten behoorlijk veel aan Europees recht doen. Voor sommige juridische faculteiten geldt dat zij er eerder mee begonnen zijn. Toen de heer De Wit studeerde aan de juridische faculteit in Tilburg,

maakte Europees recht reeds deel uit van de juridische opleiding. Dat was medio jaren 60. Andere faculteiten zijn daar wat later mee begonnen, maar in Nederland is dat nu overal verzekerd. Voor de rechters en de officieren van justitie geldt dat wij de bijscholing regelmatig verzekeren. Dan de brief waar de heer Pechtold naar vroeg over de openbaarheid. Die zijn wij nog aan het voorbereiden, in afstemming met de ministeries van BZK en van BuZa.

De **voorzitter**: Wanneer kunnen wij die ongeveer verwachten?

Minister **Hirsch-Ballin**: Zodra het interdepartementale overleg is afgerond.

De heer **Pechtold** (D66): Voorzitter. Dat vind ik geen bevredigend antwoord op een rappel. Ik heb het de vorige keer open gevraagd, en toen werd mij een brief toegezegd. Ik ben niet zo van: wanneer moet dat dan, maar als de minister nu zegt dat wij die brief kunnen verwachten wanneer het interdepartementale overleg afgerond is, dan ken ik onderwerpen waar interdepartementaal al twee jaar over gesproken wordt.

Minister **Hirsch-Ballin**: Dat proberen wij te vermijden. U krijgt die brief dit kalenderjaar nog.

De heer **Pechtold** (D66): Voor de kerst hebben wij die brief, onder de boom met een strik.

Minister **Hirsch-Ballin**: Dan kom ik nu te spreken over de auteursrechten en de verlengingstermijn. Mevrouw Kuiken en de heren De Wit en Teeven hadden daar vragen over gesteld. Ik begrijp nu wat de heer Pechtold nog even zei over het been stijf houden. Dat is dus wat hij aan ons vraagt. Het Verenigd Koninkrijk, Italië en Oostenrijk zijn ook tegen deze verlenging. Wij zullen proberen dat vol te houden en zo in te werken op de andere lidstaten dat wij voldoende lidstaten krijgen die deze verlenging willen tegengaan.

De heer De Wit heeft gevraagd hoe wij kunnen bijdragen aan een betere drugsbestrijding in West-Afrika. Dat gaat primair via de EU en Europol, door informatie beter te delen met andere lidstaten, door verschillende netwerken van liaison officers in de regio aan elkaar te koppelen. Het in oktober 2007 opgezette Maritime Analysis and Operation Center Narcotics (MAOC-N) leidt tot onderscheppingen, onlangs nog van een vracht van zo'n 27 ton cocaïne. Ook specifieke contacten met Afrikaanse staten zijn daarin van belang. Ik had gisteren de gelegenheid om de minister van Justitie van Ghana in het kader van een staatsbezoek aan Nederland uitgebreid te spreken. Het is ook zijn wens dat wij komen tot een betere samenwerking op het punt van de informatie-uitwisseling.

De heer **De Wit** (SP): Betekent dit alleen dat er nu vanuit Europa gezegd wordt: de landen die ermee te maken hebben, moeten vooral kijken hoe zij de handel vanuit West-Afrika kunnen aanpakken? Of worden er vanuit de EU zelf nog bepaalde richtlijnen gegeven, in de trant van: wij moeten dit en dat doen, en wij bepalen hier dat dit een prioriteit is, dus jullie moeten dit doen? Hoe ligt de verhouding tussen de nationale inspanning en wat Europa hieromtrent voorschrijft?

Minister **Hirsch-Ballin**: Punt een is de samenwerking met de staten in West-Afrika in het bijzonder. Daarin kunnen bilaterale contacten een rol spelen, terwijl dus primair aan de EU is gevraagd om daaraan te werken. Daar hebben wij ook Eurojust en Europol voor, die eveneens externe overeenkomsten hebben. Het tweede punt zijn de activiteiten van MAOC-N, dus de opsporing ter zee. Dat geschiedt in samenwerking. Daar

werken wij actief aan mee. Daar zijn verbeteringen in nodig, en wij dringen er van Nederlandse kant op aan, daar aandacht aan te besteden. Het derde punt is iets wat nieuw zal zijn: ik deel de wens van de heer De Wit dat wij ook Europees tot prioriteitsstelling komen. Dat zal deel uitmaken van de Nederlandse inbreng in de vaststelling van het programma dat nu in voorbereiding is voor het Zweedse voorzitterschap, in vervolg op het Haags programma. Voor bepaalde vormen van criminaliteit – mensenhandel moet daar in onze opvatting ook toe behoren – zullen wij in de voorbereiding van het Zweedse voorzitterschap bepleiten om ook aan Europese prioriteitsstelling te doen. Dat is dezelfde gedachte als de heer De Wit net verwoordde.

Dan heb ik een reeks vragen gekregen over ECRIS. ECRIS is geen databank op zichzelf, maar een koppeling tussen bestaande nationale databanken. In de pilot wordt nu al op eenzelfde wijze informatie uitgewisseld tussen een beperkt aantal lidstaten, en daarin werkt het systeem goed. Gegevens worden geautomatiseerd uitgewisseld en daarna opgeslagen in de nationale systemen. ECRIS verplicht de lidstaten in bepaalde gevallen tot het verstrekken en verwerken van gegevens in het eigen systeem. Doordat vertaling niet meer nodig is, kan dat snel en efficiënt. Mevrouw Jonker en de heer De Wit vroegen welke gegevens er in ECRIS worden uitgewisseld. ECRIS voorziet in uitwisseling van justitiële gegevens in twee gevallen: eigener beweging, wanneer het de veroordeling betreft van een onderdaan van de andere lidstaat in de betreffende lidstaat. Die verplichting vloeit al voort uit een oud Verdrag van de Raad van Europa uit 1959. Daar wordt op voortgebouwd in een Raadsbesluit van 2005. De tweede categorie is wanneer daartoe een verzoek wordt gedaan in het kader van de strafrechtspleging. Dan geldt hetzelfde voor wat betreft de juridische basis. Zo kan Duitsland aan Nederland informatie vragen over een Nederlander die in Duitsland terechtstaat.

Mevrouw Jonker vroeg naar het gebruik van ECRIS door opsporingsautoriteiten. Het verzoek daartoe kan worden gedaan op een manier die dankzij ECRIS veel efficiënter zal zijn dan de huidige rechtshulpverzoeken, ook omdat vertalingen niet meer nodig zijn. Mevrouw Jonker heeft voorts gevraagd naar het uitwisselen van sancties zoals beroepsverboden. Ja, dat is ook een verplichting die daaruit voortvloeit. Daarbij is de nationaliteit het aanknopingspunt. In Nederland wordt dergelijke informatie opgevraagd in het kader van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) voor het onderwijs, en dat is heel nuttig, zoals de ervaring leert. Het is de bedoeling dat het zo gaat werken.

Mevrouw **Jonker** (CDA): Mijn vraag was of het inderdaad op deze manier werkt, want dan zou het tegemoet komen aan wat zij beoogden op het moment dat zij een aanvang maakten met het voorstel.

Minister **Hirsch-Ballin**: Daarin voorziet de besluitvorming zoals die is op dat punt. Wij hebben al een voorlopige regeling die aldus werkt. De situatie die vrij recent nog kon voorkomen, waarbij relevante gegevens voor de ontzegging van de bevoegdheid tot beroepsuitoefening niet bekend waren bij de VOG, behoort daarmee hopelijk tot het verleden. Ik zeg hopelijk, omdat wij natuurlijk niet hetzelfde zicht hebben op de uitwisseling van dit soort gegevens met andere lidstaten als bij ons eigen systeem.

Het ECRIS-besluit is een uitwerking van artikel 11 van het kaderbesluit over de uitwisseling van gegevens uit het strafregister tussen de lidstaten en voorziet in een formaat. De kern van het ECRIS-besluit bestaat uit tabellen van strafbare feiten op basis waarvan de informatie-uitwisseling zonder vertaling mogelijk is op basis van codes. Mevrouw Kuiken vroeg naar de opvatting van de Europese privacywaakpersoon, de heer Hustinx, over de gegevensbescherming. In artikel 6 van het besluit zou een verwijzing moeten komen naar de standaard van de databescherming. ECRIS

bouwt voort op het kaderbesluit. Dat bevat de waarborgen voor de data-bescherming en dat wordt in overweging 7 van het ECRIS-besluit nogmaals bevestigd. In overweging 13 wordt benadrukt dat het kaderbesluit voorziet in regels betreffende de bescherming van persoonsgegevens. De relatie tussen het ECRIS-besluit en het onderliggende kaderbesluit stelt dat dus buiten twijfel. De heer Hustinx, de privacywaakpersoon, heeft geen bedenkingen tegen ECRIS.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Ik had het rapport aangevoerd van het College bescherming persoonsgegevens over de Nederlandse politieregisters, en met name de conclusies die daarin voorkomen dat de getroffen waarborgen toch niet voldoende worden nageleefd. U verwijst naar een tweetal overwegingen op grond waarvan in ieder geval de bescherming is geregeld, maar de vraag is: wie doet dat nu in de praktijk? Wie ziet er in de praktijk op toe dat dit ook daadwerkelijk gebeurt? Je hebt immers te maken met 27 landen.

Minister **Hirsch-Ballin**: Een van de verplichtingen op grond van het kaderbesluit en de verdragen zoals het eerder genoemde verdrag van de Raad van Europa van 28 januari 1981, is dat er behandelende instanties moeten zijn – dat is voorgeschreven – in alle lidstaten van de EU voor klachten op het punt van de gegevensbescherming. Zoals wij ons College voor de bescherming van persoonsgegevens hebben en Duitsland de Bundes- und Landesdatenschutzbeauftragte, zo hebben alle EU-lidstaten verplicht dergelijke instanties. Daar kan men terecht bij schendingen van dergelijke verplichtingen. Bovendien bevat het Verdrag van Lissabon – maar dat is verder afhankelijk van inwerkingtreding daarvan – de bepaling dat de lidstaten bij de Europese regels zelf en bij de uitvoering daarvan het Handvest van de grondrechten in acht moeten nemen. Dat omvat onder meer de bescherming van persoonsgegevens en de toegang tot de rechter ter zake daarvan.

Voorzitter. Ik ben al ingegaan op de pilot waarin er wordt vooruitgelopen op ECRIS. Dat is de voorlopige toepassing waar ik net naar verwees. Dan is er een reeks vragen gesteld over het document dat voorligt inzake EU PNR. Ik denk dat wij goed onder ogen moeten zien dat er op dit moment geen juridisch bindend besluit aan de orde is. Het gaat om uitgangspunten die zijn geformuleerd. Zij gaan in een richting die niet verkeerd is, maar er blijven een aantal vragen open, onder andere op het punt van de toepassing op intra-Europese vluchten, of over het toepassingsbereik. Vanuit uw commissie is gesproken over de wenselijkheid. Als het daartoe komt – ik onderstreep het woordje als – dan moet het niet zo snel geformuleerd worden dat het praktische nut ervan beperkt is. Op dit moment gaat het dus slechts om een discussie over deze onderwerpen. Ik heb onze positie in de geannoteerde agenda aangegeven. Wij zullen zeker ook het punt van het nut en van de toegevoegde waarde in onze uiteindelijke afwegingen bespreken en aan u voorleggen. Deze bespreking zal niet leiden tot voor het Koninkrijk bindende conclusies en ik denk dat wij de Kamer het beste na die bespreking een brief kunnen sturen met daarin de stand van zaken, zodat daarover precies kan worden gesproken en er een beoordeling kan plaatsvinden.

De heer **Pechtold** (D66): Ik zou ook nog van de minister willen vernemen hoe hij aankijkt tegen de manier waarop hij de Kamer tot nu toe heeft geïnformeerd. Dat is meer een procedurele vraag en de minister gaat gelijk naar de inhoud, terwijl ik dat toch graag apart zou willen horen. Even over de inhoud. De minister heeft het over de stand van zaken. Wij hebben er nu een paar keer over gesproken, maar bij een duidelijk deel van de Kamer speelt toch vooral de vraag naar nut en noodzaak. Slechts een handjevol landen heeft het op dit moment. Dit is toch via Europa iets in 27 landen droppen, met een doorkijkje naar een systeem tussen de 27

landen in. Hoe je er ook tegenaan kijkt, of je er nu voor bent of tegen, het parlement moet hier beter bij betrokken worden. Ik vind dat de minister ons een helder go/no-gomoment moet aangeven. Als hij de komende week hier de stand van zaken bespreekt, wil ik gewoon horen wat het nut en de noodzaak hiervan is ten opzichte van de huidige systemen. Wat zijn de waarborgen? Hoe gaan wij met die gegevens om? Wie kijkt ernaar? Hoe verbinden wij ze? Wat gebeurt er met die gegevens in de handen van derden, zoals de VS? Niets weten wij daarover. Ik vind het echt vervelend dat ik hieraan moet trekken, dat ik moet zeuren – zo voel ik het – om een helder document, een duidelijk standpunt van uw kabinet. Ik lees dat niet in de geannoteerde agenda. Ik zie reikwijdte, doelbinding en andere prachtige begrippen, maar ik zie dat graag onderbouwd. Onderbouwt u voor ons waar u naartoe wilt.

Minister **Hirsch-Ballin**: De kwalificatie zeuren laat ik voor rekening van de heer Pechtold. Ik ervaar het zelf niet zo. Wat hij naar voren brengt, spoort naar mijn gevoel heel goed met wat ik net aangaf als de in mijn ogen wenselijke procedure. Ik heb er ook in de JBZ-raad op gewezen dat er op dit punt veel bedenkingen zijn binnen ons parlement. Vandaar dat wij bij de geannoteerde agenda hebben gevoegd het vertrouwelijke document over de stand van zaken, de uitgangspunten die nu worden geformuleerd. Vandaar ook dat ik er ten tweede bij heb gelegd onze beoordeling dat dit in de goede richting gaat, maar dat wij nog niet toe zijn aan een afrondende conclusie. Dat heeft ook te maken met gegevensbescherming, met nut en noodzaak, met de toegevoegde waarde, met de PNR-uitwisseling met derde landen zoals de VS. Het tekent zich in ieder geval af dat wij op dit punt veel meer waarborgen zullen willen geven in Europees verband dan er in relatie tot de VS verkregen konden worden. Maar ten slotte – en daarom nam ik ook voorzichtig afstand van de zelfkwalificatie van de heer Pechtold, dat was niet alleen vriendelijkheid – wil ik ook graag aan de hand van een brief daarover in gesprek met uw commissie. Vandaar mijn voorstel. U weet wat er nu voorligt, u weet hoe wij daar instaan. Bij de komende vergadering worden er geen conclusies getrokken die het Koninkrijk binden en het lijkt mij het beste als ik de Kamer een uitgebreide brief stuur, waarin wordt weergegeven wat er te verwachten valt op dit punt. Als het dan niet afgerond is en niet rijp voor besluitvorming, dan zal er een vervolgbrief moeten komen en dan zouden wij aan de hand daarvan hierover kunnen spreken.

De heer **Pechtold** (D66): Ik zit niet te wachten op een uitvoeringsdiscussie. Ik wil een elementaire discussie over de vraag of wij dit willen. Ik noemde eerder het voorbeeld van de bestrijding van drugshandel en de bestrijding van illegale immigratie. Dat wordt nu juist uitgesloten! Ik gaf u het voorbeeld dat bij 9/11 de kapers bekend waren. Het ging niet om de gegevens, het ging om de vraag of men daar iets mee doet op het juiste moment. Het is voor mij een elementaire vraag hoe met dit systeem om te gaan, hoe het in te richten, hoe het in nationale wetgeving om te zetten en de kruisbestuiving met andere dingen die wij al hebben gedaan. Wat ik vervelend vind, is dat ik voor de zomer een motie heb ingediend, waarin ik de minister gevraagd heb om de leiding te nemen in de discussie en om daar met het parlement over te praten. Toch zit ik nu, aan de vooravond van het nemen van besluiten, hier en niets gebeurt. Natuurlijk zal er deze week geen besluit worden genomen, maar 28 november is mij net iets te dicht bij om hier nog een discussie te kunnen hebben over de vraag of wij dit überhaupt willen. Onderbouwt u nu eens met cijfers waar nut en noodzaak hiervan ineens vandaan komen. Onderbouwt u met voorbeelden waarom wij de afgelopen tijd daar behoefte aan hadden. Stelt u mij gerust dat deze primaire stap die dit jaar nog genomen wordt, er niet toe gaat leiden dat het met alle gemak verder wordt uitgerold tot en met een systeem dat dadelijk bindend is voor alle 27 lidstaten. Dat soort discussies

mis ik. Ik vind het heel erg jammer dat wij waardevolle tijd verloren hebben om deze elementaire discussie hier te voeren. Ik hoor u nog steeds niet zeggen dat u mij die elementaire dingen wilt gaan geven.

Minister **Hirsch-Ballin**: Ik denk dat dit een misverstand is, want daar had ik het over, over die elementaire dingen. Ik heb in mijn vorige reactie op de heer Pechtold al gezegd dat wij die verbreding ook nastreven. Ik heb in mijn vorige en in mijn eervorige reactie al gezegd dat het punt van de gegevensbescherming voor ons van belang is. Ik heb in mijn vorige en in mijn eervorige reactie gezegd dat ik ook in de bespreking met de collega's duidelijk heb gemaakt wat voor ons de belangrijke punten zijn in de beoordeling. Natuurlijk komt er een go/no-gobeslissing. Daar zal de Kamer een standpunt van het kabinet over krijgen, en daar zal de Kamer zich over moeten uitspreken. Natuurlijk, daarover gaat dat. Ik dank de heer Pechtold voor zijn nadere vragen, maar ik meen die vragen echt zo te hebben beantwoord dat hij – «gerustgesteld kan zijn» is ongetwijfeld te veel gevraagd – reeds een antwoord gehoord kan hebben op wat hij vroeg. In de komende brief zullen wij op die zaken ingaan, want het zijn elementaire zaken. Daar is geen twijfel over mogelijk.

De heer **Teeven** (VVD): Als de besluitvorming inderdaad eind november moet plaatsvinden, dan betekent dat wel dat de Kamer binnen 14 à 20 dagen vanaf nu meer moet komen te weten over de reikwijdte. Dan moeten wij een uitgebreide brief krijgen over de doelbinding, over de werkwijze van opvragen, over de procedures, over de gegevensbescherming. Ziet de minister daar dan nog kans toe? Of worden wij direct voor een voldongen feit gesteld?

Minister **Hirsch-Ballin**: De onderwerpen die de heer Teeven noemt, zijn een prima inventarisatie van wat ik in die brief tot uitdrukking wil brengen. Dat klopt. In november ligt er geen besluit. Dat is helemaal niet de bedoeling. Er zijn verdere stappen. In november ligt er geen kant en klaar besluit. De volgende stap in de besluitvorming wil men in november zetten, maar hoe ver dat gaat, zie ik niet. Een kant en klaar besluit zal het niet zijn.

De heer **Teeven** (VVD): Ik lees die brief niet anders dan dat er in november een besluit moet worden genomen. Of dat dan een niet volwaardig besluit is of een conceptbesluit dat het Koninkrijk bindt, is de VVD-fractie om het even, maar het is wel een besluit dat het Koninkrijk bindt, volwaardig of niet. Daarom vinden wij echt dat de minister voor dat moment de Kamer volledig moet informeren op die acht terreinen.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, dit is een vraag die breed leeft.

Minister **Hirsch-Ballin**: Dat begrijp ik. Ik lees nog even wat ik zelf geschreven heb. Indien de Raad instemt met de werkwijze tot dusver, dan zullen in de komende periode de besprekingen in de Raadwerkgroep worden voortgezet. Daarbij zal bijzondere aandacht zijn gericht op de aspecten die betrekking hebben op de bescherming van persoonsgegevens. Het resultaat van deze besprekingen zal worden voorgelegd aan de JBZ-raad van 27 en 28 november aanstaande. Wonderen waarbij dat leidt tot een uitgewerkt besluit of een politiek akkoord, laat staan tot een het Koninkrijk bindende vaststelling van een PNR-besluit, zijn ook in Europees verband zeldzaam. Ik heb geschreven dat het resultaat van de besprekingen over deze onderwerpen zal worden voorgelegd aan de Raad van 27 en 28 november.

De heer **Teeven** (VVD): Wij hebben hier in de afgelopen anderhalf jaar vaker bij elkaar gezeten en als je de eerste stap zet, volgt daar weer een

stap op. Acht u nu de kleine stap die u in november gaat zetten, onomkeerbaar? Of zegt u: nee hoor, als wij een klein stapje zetten over de gegevensbescherming in november, dan kan dat altijd op enig later moment nog worden teruggedraaid door Nederland?

Minister **Hirsch-Ballin**: Er is niets definitief tot het moment dat de regering met instemming van beide Kamers der Staten-Generaal heeft meege werkt aan de besluitvorming. Het politieke commitment wordt bepaald door de inhoud van wat er uit die bespreking komt. Ik heb een- en andermaal duidelijk gemaakt wat onze inzet is. Als dat in de goede richting gaat, dan zal ik daar positief op reageren, en als het niet in de goede richting gaat, zal ik er negatief op reageren.

De heer **De Wit** (SP): Is het niet zo dat de regering op basis van de motie-Pechtold ook geen akkoord kan geven, in welke vorm dan ook, voordat er met de Kamer over gesproken is? Wij moeten voorkomen dat er een politiek akkoord gesloten wordt waar wij dan mee geconfronteerd worden. Sterker nog, de minister zal ook in november moeten zeggen: ik kan hier geen ja of nee tegen zeggen, want ik ben gebonden aan een motie, waarin vastgesteld is dat ik geen verdere stappen mag ondernemen. Dus dan zal de minister aan de Kamer duidelijk moeten maken wat hiervan nut en noodzaak is, wat de waarborgen voor gegevensbescherming zijn en hoe het zit met de andere zes punten die centraal staan in de hele discussie, en waarom de regering voorstelt om dit en dat te doen. Dan hebben wij een fundamentele discussie over dit onderwerp.

Minister **Hirsch-Ballin**: Dat is precies wat ik hoop mogelijk te maken door de brief die ik net voorstelde aan de Kamer te richten. Ik denk niet dat wij ons werk goed zouden kunnen doen, als wij in het midden zouden laten in de discussies of wij vinden dat het met de privacybescherming of met de breedte van toepassing in de goede richting gaat of niet. Als ik niet zou mogen zeggen dat wij bezorgd zijn over iets, omdat wij daarmee een opvatting geven, respectievelijk dat wij vinden dat iets in de goede richting gaat, dan zouden wij het proces niet kunnen beïnvloeden. Wij willen het proces beïnvloeden in de zin die ik net aangaf. Daarvan zal ik de Kamer verslag doen in de brief waarvan ik hoop dat die hier in november besproken kan worden.

De heer **Pechtold** (D66): Dat is een brief los van de stand van zaken, ook over nut en noodzaak?

Minister **Hirsch-Ballin**: Jazeker.

De **voorzitter**: Dan geef ik nu het woord aan minister Ter Horst van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor de beantwoording van de vragen die aan haar zijn gesteld.

Minister **Ter Horst**: Voorzitter. Er zijn drie vragen aan mij gesteld. Mevrouw Jonker van de CDA-fractie heeft gevraagd of ik twijfel over de vraag of er een vervolg gegeven gaat worden aan het Nationale meldpunt cybercrime. Het antwoord op die vraag is nee. Zoals u weet zijn wij voorstander van een centrum cybercrime op Europees niveau, maar dat wil niet zeggen dat daarmee het Nederlandse centrum zou verdwijnen, want de afspraak is dat er ook in andere landen een nationaal centrum cybercrime zal zijn. Het nationale meldpunt is in Nederland sinds 2006 operationeel bij de KLPD. Dat wordt nu geëvalueerd en uiteraard zullen wij de ervaringen daarmee betrekken bij de ontwikkeling van het nationale meldpunt, maar ook bij het Europese meldpunt. Mevrouw Jonker heeft ook gevraagd hoe het zit met de Europese politie-academie en of die naar behoren functioneert. Wij weten beiden dat het

CDA bij de oprichting daarvan terughoudend is geweest. Ik begrijp dan ook goed dat zij geïnteresseerd is in de ontwikkeling op dat punt. Ik kan u melden dat in de eerste periode – het is begonnen in 2006 – veel aandacht is besteed aan administratieve en organisatorische werkzaamheden. Dat is ook wel begrijpelijk. Wij zien dat de ontwikkeling steeds meer van het organisatorische naar het operationele gaat en dat de academie zich steeds meer richt op de samenwerking tussen de politiekorpsen uit de verschillende landen. Met name onder het huidige Franse voorzitterschap worden de vragen aan de Europese politieacademie duidelijker, omdat Frankrijk natuurlijk ook een groot voorstander is van de Europese operationele samenwerking. Ik denk dat de Europese politieacademie zich op een heel goede manier gaat ontwikkelen. Als wij zien hoeveel andere landen de Nederlandse politie vragen om daar naartoe te gaan, om samen te werken en om van elkaar te leren, dan kan de Europese politieacademie daar ook een goede rol in spelen.

Mevrouw Kuiken vroeg om de stand van zaken rond SIS II. Dat is een boeiende vraag. Het is een soort hordeloop. Gelukkig functioneert SIS II goed, dus dat hebben wij in ieder geval. SIS II bevindt zich momenteel in de testfase. Ik acht de afspraak heel verstandig dat SIS II pas na succesvolle afronding van de testfase wordt ingevoerd. Wij hebben begrepen dat er technische problemen zijn gerezen in de testfase. Wij zijn daar nog niet over geïnformeerd en ik ga ervan uit dat dit tijdens de komende JBZ-raad zal gebeuren. Of dat betekent dat de invoering van SIS II daardoor wederom vertraagd is, weet ik nu nog niet. Laten wij afspreken dat ik de Kamer meteen na de JBZ-raad daarover zal informeren. U weet dat er al twee keer eerder vertraging is opgetreden. Dat is vervelend, maar godzijdank functioneert SIS I goed. Het is ook vervelend omdat het financiële consequenties heeft, ook voor Nederland. Er zit immers een team dat betrokken is bij die testfase en dat moet dan maar operationeel blijven totdat de testfase is afgerond.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Kunt u ons in uw brief ook vertellen wat de risico's en de consequenties zijn voor Nederland?

Minister **Ter Horst**: Ja. Ik ga ervan uit dat wij na de JBZ-raad beter geïnformeerd zijn. Dan zal ik ook aangeven wat de consequenties zijn. Wij gaan er nu nog steeds vanuit dat de inwerkingtreding in september 2009 zal zijn, maar het kan zijn dat wij gemeld krijgen dat dit vertraagd wordt.

Nadere gedachtewisseling

De **voorzitter**: In tweede termijn hebben wij elk een minuut de tijd. Ik geef het woord als eerste aan mevrouw Jonker van de CDA-fractie.

Mevrouw **Jonker** (CDA): Ik dank beide ministers voor hun beantwoording. Ik heb nog een vraag over de Europese politieacademie. De minister zegt dat zij er vertrouwen in heeft dat die gaat functioneren. Ik vind dat wat te terughoudend. Die academie bestaat nu twee jaar. Alle vragen en verzoeken die bij de politieacademie terechtkomen, hadden ook bij ons terecht kunnen komen via bilaterale contacten. Hoe gaat Nederland ervoor zorgen dat de academie gaat functioneren en wat gaat de minister daarop inbrengen bij de komende JBZ-raad?

De heer **De Wit** (SP): Wat PNR betreft, heb ik de minister uitdrukkelijk horen zeggen dat er geen sprake is van een politiek akkoord bij de aanstaande JBZ-raad van oktober, en dat het ook onwaarschijnlijk is dat dit in november het geval zou zijn, want hij zou eerst aan de Kamer de brief toesturen met daarin de stand van zaken en de discussie over nut en noodzaak van dit hele systeem, zodat de Kamer daar opnieuw over kan discussiëren. Wat de auteursrechten betreft, heb ik de minister horen

zeggen dat hij vasthoudt aan de opstelling van de regering, te weten 50 jaar, en dat hij zich zal inspannen, samen met de andere landen die dat ook van mening zijn, om te voorkomen dat het 95 jaar wordt.

De heer **Pechtold** (D66): Ik heb nog geen antwoord van de minister op mijn vraag hoe hij vindt dat hij is omgegaan met mijn motie sinds april. Ik zou daar toch graag voor de toekomst een uitspraak over hebben van de minister. Ik hecht hier zo aan – dat heb ik zojuist aangegeven – omdat ik als Europeaan en democraat vind dat dit soort systemen niet in een salamatactiek – het woord tactiek zou een opgezet plan veronderstellen, dus laat ik salamimethode zeggen – over ons heen komt. Ik vind dat als wij dat doen – ik sluit niet eens uit dat mijn fractie daarmee instemt – dat wij het goed moeten doen. Dan moeten wij ons bewust zijn van de gevaren, wij moeten ons bewust zijn dat de eerste stap kan leiden tot veel andere stappen waar wij geen grip op hebben. Daarom dring ik er bij de minister op aan dat er naast een stand van zaken ook een brief komt – ik ben blij met die toezegging – met daarin een onderbouwing van nut en noodzaak. Dat is voor mijn fractie het belangrijkste om in het Europees Parlement en hier te wegen en om de beweegredenen van de minister te kunnen beoordelen. Ik vind dat van groot belang voor Europa. Als wij met Europa dit soort dingen op een volwassen manier willen behandelen, dan moeten wij dat goed doen. Daarom ben ik ook blij met de toezegging aan de heer De Wit dat hoogstwaarschijnlijk ook in november nog geen officieel go/no-gomoment is. Wel leidt dat bij mij tot de vraag of wij een stappenplan kunnen krijgen in de toegezegde brief. Ik wil wel graag weten wanneer wij waar aan toe zijn. Daar laat ik het in tweede termijn bij. Overigens was ik zojuist vergeten te zeggen dat ik dit standpunt ook namens de fractie van GroenLinks mag verwoorden.

De heer **Teeven** (VVD): Ik dank de beide ministers voor hun antwoorden. Inderdaad, die motie moet worden uitgevoerd, maar ik wijs er nog wel op dat in die motie ook het woordje «vooralsnog» staat. Als de minister met adequate antwoorden komt op de vragen over nut en noodzaak, het stappenplan en de redenen daarachter, dan is het heel goed mogelijk dat meerdere fracties aan deze tafel zich achter die plannen gaan scharen. Ik acht het echter een goede zaak dat het parlement volledig wordt geïnformeerd. Wij zijn blij met de toezegging van de minister over het auteursrecht. Ik denk dat de nationale wetgeving, maar ook het gebrek aan Europese wetgeving op het terrein van het auteursrecht voldoende ruimte biedt voor de regering om dit standpunt in te nemen.

Voorzitter: Jonker

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Ik dank de beide ministers voor hun antwoorden. Ik zie inderdaad na de volgende JBZ-raad nadere informatie over SIS II tegemoet. Ik acht het zinvol om voor de daarop volgende JBZ-raad nog eens stil te staan bij dit onderwerp, op basis van nadere informatie. Ook de PvdA-fractie hecht zeer veel waarde aan de brief die wij van de minister zullen krijgen in november, met daarin niet alleen de stand van zaken en een stappenplan, maar zeker ook nut en noodzaak en alle bezwaren die de Kamer van links tot rechts deelt.

De heer **Teeven** (VVD): Van links tot liberaal-rechts, voorzitter.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Laten wij zeggen bij de op dit moment in de commissie aanwezige partijen, inclusief GroenLinks. De bestrijding van criminaliteit en terrorisme is heel belangrijk, maar nut en noodzaak en de bestrijding op de juiste manier doen, is minstens zo belangrijk.

Voorzitter: Kuiken

Minister **Hirsch-Ballin**: Voorzitter. Ik zie ook uit naar de discussie over de brief die ik u zal sturen over de PNR, inclusief nut en noodzaak. Dat is uiteraard cruciaal, daar kan geen twijfel over bestaan. Het stappenplan en hoe het verder gaat in de besluitvorming zal ik daarbij ook aangeven. Ik denk dat wij daarmee op een goede manier uitvoering hebben gegeven, zoals ik dat in de vorige JBZ-raden heb gedaan, aan de motie die is aangenomen op dit punt. De heer Teeven riep terecht in herinnering dat de motie het woord «vooralsnog» bevatte, wat dus ook aangeeft dat de beoordeling moet plaatsvinden op het moment dat duidelijk is wat de uitwerking is op dit terrein. Dat lijkt mij voor dit moment het wezenlijke punt rondom PNR. De Kamer krijgt die brief zo gauw mogelijk, zodat wij daar in november over kunnen spreken. Wij zijn het eens wat het auteursrecht betreft. Verder heb ik geen vraag meer gehoord.

Minister **Ter Horst**: Ik kan heel kort zijn. In reactie op de vraag van mevrouw Jonker zeg ik: Nederland participeert daar actief in. Misschien is het een aardig voorbeeld dat wij in Nederland een e-learningmodule hebben ontwikkeld als het gaat over Prüm. Als die module ontwikkeld is, zal hij door de Europese politieacademie worden uitgegeven voor alle landen. Wij werken daar dus heel actief en constructief aan mee.

De **voorzitter**: Hartelijk bedankt. Dan rest mij nog, een aantal besluiten aan de Kamer voor te leggen. Het betreft een aantal ontwerpbesluiten waarop het instemmingsrecht van toepassing is. Punt A 2f, het ontwerpbesluit van de Raad tot oprichting van een Europese politiedienst. De commissie gaat daarmee akkoord. Dan punt B5, een voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de oprichting van een Europees Strafregeringsinformatiesysteem, ECRIS. Is hier een politiek akkoord over? Er wordt instemmend geknikt, dus dat is het geval. Punt B6, het voorstel voor een verordening betreffende de bevoegdheid toepasselijk recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen, en hier wordt mogelijk een politiek akkoord op voorzien. Hiermee gaat de commissie akkoord. Dan herhaal ik als laatste de toezeggingen die door de bewindslieden zijn gedaan.

- de Kamer ontvangt nog dit kalenderjaar een brief over de openbaarheid van onderwerpen op de agenda;
- ten aanzien van SIS II zal de minister van BZK de Kamer na de volgende JBZ-raad nader informeren over mogelijke risico's en consequenties in verband met SIS II en de voortgang daarvan;
- Kamerbreed is gevraagd om een brief over PNR, de stand van zaken, een stappenplan en heel duidelijk nut en noodzaak en de visie van het kabinet hierop. Die brief zal de Kamer zo snel mogelijk in november worden toegestuurd.

De heer **Pechtold** (D66): Zo snel mogelijk in november? De Raad van 28 en 29 november is geen go/no-gomoment. Aangezien wij dit soort overleggen altijd vlak voor de Raadsvergadering hebben, zou ik graag de ruimte willen hebben om het debat hierover eventueel in een apart algemeen overleg aan de orde te stellen, ruim voor de 28ste. Ik wil voorkomen dat wij hier een stemming hebben 's avonds laat om iets te doen, wanneer blijkt dat 28 november toch belangrijk is. Misschien kan de minister toezeggen dat die brief half november er is? Dan heeft de Kamer in ieder geval de ruimte om ermee te schuiven.

De **voorzitter**: Ik had al begrepen dat de minister half november heeft gezegd. Wij spreken uiterlijk half november af en zo mogelijk komt de brief eerder.

De voorzitter van de vaste commissie voor Justitie,
De Pater-van der Meer

De voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties,
Leerdam

De griffier van de vaste commissie voor Justitie,
Nava